

Public Safety
Canada

Sécurité publique
Canada

Dëne zësólyá dëne
T'AT'U ?ASI HENERÉN|

Canada nask'athe t'ok'é dëne zësólyá
dé t'q betl'esi zasi hoghëdí zéja si
1-866-525-0554 | publicsafety.gc.ca/nov

Canada

The information in this booklet is presented in Denesuline (Chipewyan).

This publication is also available in other languages through the National Office for Victims at 1-866-525-0554 or email ps.nationalofficeforvictims-bureaunationalpourlesvictimes.sp@canada.ca.

Les renseignements contenus dans le présent livret sont présentés en Denesuliné. Il est également possible d'obtenir la publication dans une autre langue auprès du Bureau national pour les victimes d'actes criminels au 1-866-525-0554 ou par courriel à ps.nationalofficeforvictims-bureaunationalpourlesvictimes.sp@canada.ca.

© Her Majesty the Queen in Right of Canada, 2016

Cat. No: PS4-69/2016Rd-PDF
ISBN: 978-0-660-04225-1

Dëne ɻesólyá dëne – t'at'u ɻasi heneréñi

ɻejá Canada k'eyaghé nats'edé k'í dëne ɻesólyá dé yatiɿ ɻa bets'edí hoɻq, dëne ɻasi nedhe nólther ha bedaréñtqá dé (nake néné ɻásı bedaréñtqá dé ɻedırı Canada dëne darılá kuę Correctional Services Canada hots'ı hulyé (CSC) huto dëne benaréñdí ɻedoghelnı hel Parole Board Canada hots'ı (PBC) hulyé, ɻeyi dëne begħaq yatiɿ netl'at'a ha neba hoɻqası ɻesónjlá nıdék yunlı. Ku ɻedırı yatié kudané dëne t'l'at'á hilé sı – begħaq yatiɿ horlqıħ dé ɻeriħt'is hıħtsi hotthé dezä CSC hutó PBC bets'en, nezí nıjt'á hoɻq.

Ku k'anlı thilé ɻeriħt'is nedhe hutl'ir nı *Canadian Victims Bill of Rights* dëne ɻesolyá dé t'at'u bogħedí hoɻq ghq (CVBR) hulyé k'í betl'á dëne ɻesónjlá de begħaq t'at'u yatiɿ betl'at'á ha holı sı. Ku ɻedırı ɻeriħt'is k'í dëne yatiɿ henerenlı horelqıħ dé t'at'u yatiɿ begħóniði chu t'á yatiɿ betl'at'á ha yatiɿ hulı sı, ɻeyi chu t'at'u bets'edí ha yatiɿ ɻedırı CVBR hots'ı ɻeriħt'is yé, t'at'u yatiɿ begħonìði chu t'a neħħtsi há neba hoɻq CSC beyatí chu PBC beyatí hoħġi honaré dëne t'aq bedaréñtqá t'alyé ha chu honesí dëne ts'edí ha yatiɿ hulı k'í ɻedırı nħiħ nask'athé.

Ku ɻëdiri yatíe netl'at'a ha nebá hoɻq̄ husá?

Ku yatí netl'at'a ha nebá hoɻq̄así ɻëdiri yatí gharé net'l dé:

- T'a ɻá ɻësonlılyá k'í netth'ı hutó nenı ɻá dagħiżá huto nets'ı ɻasi besdohoḥ huto tsam̬ba negħaq hulé hajá dé ɻëdiri dene t'anjlá ts'ı ɻá, ku ɻëdiri dene t'q̄ ɻësonılá k'í ɻaħu begħaq nayatí hutó hulżahilé kulí dene ts'edí ha hoɻq̄así, dënenałtsí dene ts'en yatí thl̄tsí huto dene ghą nayałtí dene heł; hutó
- T'q̄ beł naħdher ɻësolyá huto belot'ıne huto nel nadher huto dene benakanġlıń dé bek'enelń huto t'q̄ dene ɻësolyá k'í tħienq yałtí ha dué dé (ba ɻeya hutó, yałtí ha dué hutó sekui hełi dé); huto
- Nen bogħiġlıń ha neba hoɻq̄ dé beskqené huto t'q̄ dene bets'enı k'í besdóħiń dé ɻedeba yałtí ha dué dé.

Ku ?ëdlat'ú yatí negħaq nħt'á ha neba ho?aq ?á?

za t'aq dëne ɻesónóldher k'í begħaq yatí kudáne begħaq yati beredí hailé sī. Nen huto t'aq hħarrá sī neba yati horeké horiħlh dé neba ho?así ɻeriħt'is theħtsi dé ɻedire dëne begħaq ku ɣeyi "denezí nit'a" hats'edí sī. Ku t'aq dëne begħaq yatí horiħlh k'í nake nħenq ɻasí bedarętqà dé ɻediri dëne begħaq CSC hutó PBC bets'en detħ'is ho?aq yatí hozeké ha. Ku nezzi nħażaq de ɻediri naké hots'lı baneħt'u hots'lı nets'en yatí nħlyé ha neba ho?así.

Ku t'aq dëne bedarętqà (nake nħenq) k'ażu ha bedarętqà dé provincial hots'lı hulta dé neba ho?así ɋeyer hots'lı t'aq dëne ɻediri hodoghēlni k'í ɬa lu yatí netħ'at'á ha PBC huto bets'lı. Ku Ontario huto Quebec ts'en hadé ɋeyer hots'lı dëne ɻediri hodoghēlni k'í bets'en diltħ'is dezja ɻediri há.

Ku ?ëdlat'ú sezí ní?á ?á?

Ku t'at'u ?ëdiri hobasí yatí hulgá ha horligh dé ?ejá hots'en yawułtí la:

Canada nask'athe t'ok' é dëne ?ësolyá dé t'a bet'esi
?así hoghëdí ?ejá sì

1-866-525-0554 (nanlıhile)
publicsafety.gc.ca/nov

ku t'ok'e dëne nake nенé ?así ha bedarëtä dé
Correctional Service of Canada hulyé k'i

1-866-806-2275 (nanlıhile)
csc-scc.gc.ca/victims-victimes

ku t'a dëne bedaharétä dé t'á dëne yëdoghólnı
Parole Board of Canada hulyé sì

1-866-789-4636 (nanlıhilé)
canada.ca/en/parole-board/index.html

Ku hoket'l'a ?ıghaq yati neghq nít'a horligh de CSC
huto PBC bets'l, t'ok'e nałdher hoket'l'a yekódorelyą
hozq t'axq hots'l ?ıla huto ?así rá nets'l yati neghq
?edü hajá de.

Ku t'at'u nezí ní?á horligh t'ok'e province nałdher
hots'l dëne ts'edí ha nezí ní?á horligh dé t'ok'e
nałdher naré dëne ts'edí heł hutó PBC huto Ontario
dé t'a dëne hodoghëlnı bet'esi sì Ontario Parole
Board hulyé nanlıhile ?ejá hots'en dıłtsí neba hozqası
1-888-579-2888 huto Quebec k'eyaghé nałdher

dé zeyi bets'lı dene hodóghólnı dene Quebec Parole Board bets'en dlıtsı nałlnı hilé **1-866-909-8913** hots'en. For t'ok'e province hutó nałdher dé zëdiri nlıh nask'adhé t'ok'é yatí hulg sı Victim Services Directory hulyé sı (VSD) t'ok'e zëdiri ghą yati k'onlı k'e, ku t'q dene yedoghólnı nlı Policy Center dene ts'edí ha yati k'é hadé (PCVI) hulyé Canada hots'lı denesıyanlıdhe hots'lı Justice Canada hulyé. Ku t'ok'e nanıtá ha neba hożà zejə sı tsäståne benlı hulg k'é: justice.gc.ca/eng/cj-jp/victims-victimes/vsd-rsv/index.html.

ku zëdłaghé ghą yatí netł'at'a ha neba hożà zá?

ku nezı nlıqá dé CSC huto PBC beheł, nets'en zëdiri yati **nëtł'at'a** ha:

- T'q dene zësonılá sı bezí;
- T'anółther sı ghą t'a hulżaq chu t'ok'e begħanayaqtí hots'lı yati
- Ku t'oho bedarętq chu tanlıthá bëdarıltq; chu
- T'oho zëlotselé hots'en benaredí chu t'oho t'a dzıne begħoqt'q a sı.

Ku ȝeyi heł, nez̄ theżq dé t'ok'e nałdher honaré, ȝëdiri yati tt̄h'i negħot'á **ghóni** horl̄iħ dē, ku t'q dëne CSC t'l'esı yatí hogħeñi hutó t'q betl'esı nayatí PBC hots'lı hotié degharé nets'ereni lahot'lı dē nets'en yatí heredí ha t'q dëne ȝasi nołdher behonié beredí ha:

- T'aneħt'é begħaiyé;
- T'ok'e bedarqtǟ haiyórla;
- Ku ȝeyi dëne diliti de, t'qat'e rā diliti chu t'ok'e ts'en diliti sì ghaq chu t'anġltha bedarqtǟ yati chu t'oho k'ażu beredí ts'en tt̄h'u dëne k'ażu bogħedí ts'en diniyá dē ghaq yatí;
- CSC hots'lı dëne yati godħé thëħtsi dë dëne t'ok'e bogħedí *Immigration chu Refugee Protection Act* dëne ȝeladunе neneħ hots'lı thēħeshá dē t'qat'u dąd dél ha ȝeriħtli's nedhe hots'lı yatí beredí ts'en tt̄h'u dëne heł kohodí hożaq;
- Ku t'q dëne bedarqtǟ k'i t'qat'u rā sugħu ha honeħten hutó hilchu dē;
- Ku t'a dué nołther sì chu t'a dué nołther k'oja t'a hulqä k'i;
- T'a dzjnejn be nüt'q behayatí ha PBC yereni xá;
- Ku ȝëdiri dëne k'i beredí ha horeké huto horeké hilé dē PBC hots'lı dëne ts'en;
- Ku ȝëdiri dëne k'i PBC hots'en yatí godħé horéké ha dē ku ȝeyi bek'enayatí ha t'anodher; chu

- T'at'é za zëdiri dëne begħaq yatí dé dëne nalé hile
horelħi ha horeké dé t'at'é zá zëdiri yati 140(1)
hultá dëne zəłots'elē hots'en benaredi ha
Corrections chu Conditional Release Act (CCRA)
hots'l zeriħtli's nedhe għaré.

Ku zëdiri yatié ttħi' nets'en beredí **ghonj** t'q dëne
k'oldhere k'i PBC¹ huto t'q k'oldere CSC²:

- T'a dżnejn k'e zëdiri dëne benaredi ha zəłots'ele
hots'en huto la ha tħiġha huto parole zəłotsele
zədogħolni hel beredí chu t'oho bedahareti ha;
- Ku t'a yati zá zədographolni t'oho thilé ts'en hulé
ha begħoqt'á, la ha hu, beredí parole zá chu t'oho
benaredi ha t'at'e zá thilé ts'en hulé ha begħoqt'á;
chu
- T'ok'e ts'en heġħha tħilé ts'en hulé ha, la basi
hu, parole zá beredí dé, chu t'oho benaredi chu
t'ok'e dëne t'q zəsolvá ts'idħilé hoq li dé dal li ha
zeyer ts'en hegħal li dé.

---

¹ ku t'q dëne k'oldhere PBC hots'l (ħutó t'q hekk sì) bett'esi sì t'at'u
neċċatié t'q dëne icasi noħħer datedhe laħo t'li dé netedhe yati holé għonj.

² ku zëdiri k'oldhere k'i CSC hē(huto t'q yeba yalti) hanjdhien hu horelyu
dëne ha horelħi għonj zá zëdiri yati beredí dé

Ku t'oho zëdiri yati nets'en nlyá dé CSC hots'ı k'oldere bets'ı yati nets'en 14 dzjne dëne benaredí ha nyt'q dé yati negħaq nyt'ha t'oho benaredi għonjha. Ku za'l t'aq K'older CSC hots'ı nets'en yati niz̧a horaq zëdiri yati djt'ha hadé hotthe ts'en tħu.

Ku t'aq dëne zësinqo lther k'i provincial dëne darjalá ts'en dilti dé, yati negħaq nyt'ha t'ok'e ts'en zeyi dëne dilti ts'en chu t'ok'e bedarit qiegħi yati hekk.

Wa nez iż-żeqqi thexxha, t'oho losi nez i narixha horligh dé neba horas t'aq dëne zësinqi sibegħaq.

Ku za'l yati horligh dé dëne hodoghólni bedarit qiegħi hots'ı benaredi ts'en tħu Parole Board Canada hots'ı:

T'aq losi dëne t'oho losi yati horelqih de ba horas dëne t'aq dëne zësinqi sibegħaq t'a PBC t'aylā sib-ghaq chu PBC t'ok'e yati k'on hots'ı. Ku zëdiri yati k'on t'a yati għaré benaredi għaq hulqi chu t'oho bedanaręt ha dzjne nyt'ha hu bek'oni hu t'at'ha wa horek Nadħla ha PBC hots'ı t'ats'ed ġi ku hotie bogħid horaq t'aq losi yejh ch'a dëne zësinqi sibegħaq tħalli ha dene hotie zedogħelni de.

Nëyatié dítth'agh hożaq t'at'u dene darıtq̄ chu benaredí de há

CSC chu PBC hots'lı dene haradí hu t'oho losı dene
nuhets'en yati nı?á horelh dé ba hożası sughua
hożaq há t'at'é za due hanlyá sı bası horelyu nénaré
tth'i dene ha sughua hożaq. Ku t'a dene zesólyá kí
t'oho losı ba hożası yati hełtsı chu yati CSC chu
PBC hots'lı dene ghareżá ha. Ku ızalı yati horlkh tth'i
neba hożası chu nenalí behayati horlkh tth'i dé hutó
PBC t'a yati thëłtsı neżħi horlkh dé neba hożası,
t'at'u neba horená ghlé chu t'at'u tsamba zá huto
(t'a nets'lı ızası hesdoħi chu t'a negħaq hulé sı basi)
żediri dene t'anólther ts'lı ızá. Ku żeyi datedhe tth'i
żeriħtl'is nadá neħtsi horlkh huto yati naltsi tth'i
horlkh de neba hożası PBC bets'en ha t'oho żediri
dene begħaq yati dé benarédí ts'en tth'u. Ku t'a ghä
yati thħetsi sı begħaq żeriħtl'is tth'i detl'is hożaq. PBC
hots'lı dene hotthe ts'en tth'u neyatí ghä żeriħtl'is
holi sı 30 dzjne ts'en tth'u begħaq nilyé hożaq nayati
ts'en tth'u, ku bék'e dene yati k'e yati t'oreżá hadé,
45 dzjne ts'en tth'u hanħelé hożaq.

Ku ızalı tsamba horlkh dé dene ts'edi ha tsamba
hulı sı Canada hots'lı denesiyanlıtı dene ha k'oldé
beħ Justice Canada beħ, t'oho PBC dene nadayaħħi t'a

dëne ɻesq̄nlá sì begħaq. Kul hotthe CSC chu PBC beł nez̄i th̄eqa hoż̄aq nets'edí horl̄iħ tsāmba za. Ku ɻediri tsāmba th̄eqa k'ı dëne nets'én̄ ha horl̄iħ de bets'edí tth̄ı ha hoż̄aqsi t'oho PBC nadayałti dé.

Ku ɬału ɻediri ghajnejha hulgá horl̄iħ dé ɻejə yati hulgá sì tsätsäne beni hulgá k'e dënesiyanlıti dëne bets'ı Canada Justice hulyé ɻejə: **justice.gc.ca/eng/fund-fina/cj-jp/fund-fond/attend-audience.html**

Ku t'a yati th̄itsı k'ı t'aq dëne ɻesq̄nlá beł yati n̄it'á ha husaq?

Ku negħaq t'a yati hulgá sì t'ok'e naqdher hu nets'ı beyeyat huto t'aq'u nulżá dajlı ghajnejha t'aq dëne ɻesq̄nlá beł yati kohodí hailé. Ku t'a nih k'e bet'a ɻas-séhóraq ts'ı ɻerihħi is għaré CSC chu PBC hadé nahiyyé negħaq yati herení hoż̄aq bet'a dëne ní hoġiha t'arġiñi chu t'a yati hulgá sì ɻeyi ghajnejha.

Ku CSC hots'lı dëne ɻedląt'u neyatıe t'orełhá ɬá?

Ku ɻedırı yati thıtsı dé negħaq Victim Impact Statement hulye t'oho dëne t'ą ɻesɔnjlá begħaq nayaqtí, CSC hots'lı dëne nets'lı yati hulı sì t'oho neł yati holı nı̄sī horelyu ɻeħla thëla hasi. Ku t'oho dëne besiyanqti hogħaré, ɻeriħtħis detħi's dalyé ha hożas bet'a yati CSC ts'enj ha beni daħtsi ha – t'oho yegħaq nadé dé ha. Ku negħaq yati t'a hulı sì CSC chu PBC tħi' betħaliye chu bet'oreħá hasi:

- Bet'a dēneni hoħel t'ąt'u dëne sliyanqti ha chu t'ąt'u dëne xa horelyu hogħedha;
- Ku yati hoħel tħi' ha PBC bets'en t'ąt'u t'ą dëne begħanayaqtí sì ɻedogħelní hel benarędha, chu t'oho beredí dé t'a għaré beredí ha yati bek'e nq'tá hożaq chu t'a yati za ɻedogħolnha;
- Ku t'oho beni daħtsi ɻedırı dëne t'alyé ha t'oho la hiġħi horelħi dé chu ɻelotsele huléha begħo tħáha;
- Hotié degharé ɻedırı dëne t'alyé ha ɬakun nahēltħi' għon ħuto bets'edha ɬas k'enadher hożaq dé.

Ku PBC hots'lı dëne ɻëdlat'u neyatié t'orelhá ɻá?

Ku t'a yatié PBC beł nɻá k'ı bet'orézá sı bet'a yet's'enı ha t'anlyá dałlı ghä yati gharé chu t'at'u ɻëdiri dëne t'anolther yet'a t'ajá sı ghä yenerení ha. Ku ɻëdiri yati k'ı PBC yet'oreldhí ha ɻëdiri ɻasi nełjh de dëne t'ajá sı ghä;

- Ku ɻëdiri dëne t'anolther sı bası zału kónóldhí nadlı ghónı ɻëdogħēlnı heł benaredí dé; chu
- zału yatí begħoręt'á t'at'u ɻëdogħēlní ha t'oho benaredí de t'at'u bogħedı ha zału ɻasi noħthi ch'a, ku ɻëdiri dëne nets'idħilé nadher dé huto nelot'lnie heļl dé t'at'u bogħedí ɻëdiri għaré.

Ku t'at'u ?ëdürü dëne benarédí ts'ën tth'u t'at'u sehudé?

Ku ?ëdürü basí dëne ha honejer nïdhën dé ?ëdürü dëne t'at'u benaredí heł ?ëdoghëlnı horą, ?eyi honaré ?ası net'lı tth'ı horą ?ëdürü dëne t'ok'e nodé ts'ën nïdá ts'ën tth'u. Ku ?eyi nahié ?ası ?ëdürü sı:

- hotié honırınlı horą - CSC chu PBC beł nezi nüyü
hotthé ts'ën tth'u;
- CSC chu PBC t'anlıdhën sı beł yati nüyü la;
- Dëne nałtsí dëne tth'ı kolunı la ?ëdürü dëne benaredí ha; dëne nets'eranı ha horüké la;
- Dëne nets'eranı ha tth'ı hułzá la;
- Ku yati tth'ı hułtsı la ?ëdürü dëne bech'ası nałdher ha nekuę chu t'ok'e dëne naradé sı basí;
- Hoket'lá yati chu ?eriht'lıs k'úlnı begha t'a dëne nałtsı dëne net'l'ayılá sı, dëne ghą nayatı kuę chu dëne darılá kuę/parole hots'lı chu t'axą nets'ıdhilé het'lı dé;
- Ku t'oho neł due nïdhën nołther dé kudąne begħaq yati hułtsı la; chu
- ?eriht'lıs horüké la nets'ıdhilé horą ch'a.

Ku zału ?ëdürü ghą yati horłjh dé ?ëdürü dëne benarédí ts'ën tth'u, ?eją dëne National Victims dëne ?esolyá dé ha nadarëlyá nanıhılé bets'ën dułtsı la

1-866-525-0554 hots'ën huto tsâtsâne beni hûlî k'ê
nanûtâ la ژejâ **publicsafety.gc.ca/nov** ts'ën.

KU T'AT'U DËNE TS'EDÍ HA HO?A ɬEJÀ NÄNÉ HO?Á

Canada nask'athé hotié
sehó?q ha hoghëdí ho?q:
T'ok'e dëne ts'edí ha dëne
hûlî

Ku t'a dëne dełtth'i, bet'esi ژasi het'l el ha nadarelyâ
sî, dëne ژesolyá dé ts'eranı ha National Office hulye,
ku dëne t'a tha hots'ën bedarëtq ha sî. Ku ژeyi dëne
k'î ژedirî lât'e ژasi k'enaradé sî:

- dëne yets'ën dayalı hodorelq'h dé nanlıhile sî
    żejâ **1-866-525-0554** hots'ën, ku dëne ژesolyá
    dé ژejâ dëne ژeghadalana dëne ts'eranı ha sî,
    t'ok'e losı nałdher de kuli yati za dëne ts'edí ha
    ho?q ts'eré Beschogh nenan Kulí;
- ku dëne CSC chu PBC ts'ën dëne helzal sî ژasi
    ghâ dayalı ha dé;
- ku yati ژełełe dëne t'q dué halyá sî ba, dëne

- nuhets'erañ dälı chu honesí dëne tth'ı ba;
- ku dëne t'q due halyá sı hel dayałtı hokëtl'a, zeyı chu dëne yets'erañ chu honesí dëne tth'ı heł;
  - ku dëne t'q dué halyá sı beyatı tth'ı dıtth'agh horą hoketl'a bet'a yati nedhe hołé ha;
  - ku dëne bałt'u nihts'en k'olde hel zëghadalan province chu federal hots'lı ızası nodhı ts'en tth'u hotthe yek'enadé;
  - hotthe ızası k'enadé yati nedhe hołé dëne ha sughua horą ha k'oldere hel, Minister Public Safety hots'lı chu dëne due norełth'er dé ha dëne ts'erañ Emergency Preparedness hulye heł, ku yati godhe hołé dé tth'ı dëne heł yati dałtsı CCRA hobasí.

Ku ızalı zëdiri ghą yati horıłlıh dé zëdiri dëne benarëdí ts'en tth'u, ızejə dëne National Victims dëne zeszolyá dé ha nadarëlyá tsatsané beni hulı k'é nanutztá la ızejə **publicsafety.gc.ca/nov** ts'en.

Dëne darjlá nedhe ɿejá nih nask'athé Correction Service Canada hots'lı: Dëne ɿesolya ts'eranlı ha

Ku t'ą dëne dué halayá sì dënezí nałtsı heł CSC hots'lı dëne t'ok'e dëne naradé ts'lıdhilé heł tth'ı dëne ts'eranlı ha dëne naradé sì Regional Victim services ha k'olde hulye chu dëne ts'eranlı ha Victims Services Officers dolyé, bet'esi yati het'al ha hotthe behayałtı nı 26 hulta k'e ɿerihtlı's nedhe darjlá chu dëne henaredí yatı k'e Corrections chu Conditional Release Act hulyé (CCRA) hulyé. Ku ɿeyi dëne k'ı dëne ts'en yati nıżá hu dëne t'ą ɿesolya hots'lı yati nałtsı hu dëne t'a due halya sì horełker dé, dëne heł dayałtı hu dëne darjlá chu dëne henaredí dałlı ghą, ku ɿeyi heł CSC t'a sugħau hok'enadé chu t'ą seħenlüt'a ghą dëne hel dayałtı ī, ku ɿeyi heł tats'en nih ts'en k'olde tth'ı hel ɿegħad alma provincial, territorial chu federal hel. Ku ɬaġu begħaq horusker nıdhien de CSC ts'en dułtsı la nanħiħilé **1-866-806-2275** huto tsätsa-ne beniħul k'e nanuqtá la ɿejá: **csc-scc.gc.ca/victims-victimes**.

Dëne darjlá nedhe ɻejá nih nask'athé Correction Service Canada hots'Ɂ: dëne ɻëla boheł sëhenut'a ha dëne nadarelyá

CSC hots'Ɂ: dëne t'q dëne ɻesqonla chu ɻëlghanunúlyé horlıh dé dëne ha hoqası (VOM) victim-offender mediation hulyé ɻejá dëne k'at'u ɻëla ɻası k'enadé hodorelh de (RO) Restorative Opportunities hulyé. VOM hots'Ɂ: dëne neba hoqası t'q dëne due hanjlá beł yanëlti horlıh dé begħaqnunilé ha, ku dëne nets'eni heł kolyé ha. Ku ɻedırı RO ha ɻası k'i dëne t'anjlá si beł yanëlti ha neba hoqası, ɻeyi dé ɻedlini tth'i yegħaq nanedher ha t'a za due hanjla si ghaj, ɻeyi għare bedaręt l-aq'ha ha lá. VOM hekoth de dëne għaré si t'a horelh daļi għaré si, ɻeriħtli's hol basi ɻeriħtli's nadá hol tth'i chu dëne ɻëla dełtth'i heł.

Ku dëne ɻedırı k'e hedéł hodorelżi'h de ɻedlini hanjdhien ɬá dezq RO ts'Ɂ: dëne heł. Ku ɬaġi begħaq honjrusni njiġi dëi ɻejá nanjhilé ts'en dułtsi la **613-947-7309** hots'en, ku tsqatsxen beni hulji k'e bets'en ɻeruħtli's njiġi de email ɻejá si **restorativejustice@csc-scc.gc.ca**, ɻeyi huto

tsatsané beni hulgí k'e nanustá nídhén dé ɢejá sì:
csc-scc.gc.ca/text/rj/index-eng.shtml.

Ku dëne benaredí ts'ën tth'u dëne yehadayałti dëne Parole Board Canada hots'lı: t'ok'e narodé sì ha dëne yati hezał ha nadarełyá

PBC hots'lı dëne nqñi dëne nuhets'eranı ha nadarełyá sì ɢejá honaré Regional Communications Officers hulyé (RCO) ɢejá nuhenenę ts'ıdhilé narade sì dëne ts'eranı ha. Ku ɜedırı dëne k'ı nuhezí narałtsı hu dëne yati gharazá hu t'oho dëne t'a bedarlıtä t'at'u benaredí dałlı ghą. Ku ɜedırı dëne (RCO) k'ı dëne heł yati herenı t'a yati holı sì t'ą dëne benaredí ghą t'oho bozeker dé; ku dëne t'ą due halyá sì bets'edí ha tth'ı dëne ts'eranı sì; ɢeyi hel dëne t'ą due halyá sì hel sehudé yati nałtsı dałlı heł PBC nadayałtı ts'ën tth'u, t'oho PBC hots'lı dëne nadayałtı dé neł dełtth'ı nets'eranı ha.

Ku ɡału ɜedırı begħaq horusker nídhén dé nanħile dułtsı la ɢejá hots'ën PBC **1-866-789-4636**, ɢeyi huto tsatsané benihulgí k'e nanutá la ɢejá:

canada.ca/en/parole-board/index.html.

Canada bets'lı dënésiyanihti ha k'oldé Justice Canada hulyé: dëne t'a due halyá sì ha yati dałtsí

PCVI hots'lı dëne ɂejə Canada bets'lı dënésiyanihti
dëne ha k'oldé Justice hulyé k'ı dëne natthé hedéł sì
ɂedırı ląt'ę yati hołé hadé:

- t'a dëne dué halyá sì ts'eraní hotié ɂasi
henerenı ha t'oho dëne begħaq nayatí chu t'a yati
begħaré seħożaq dąłi ha hotié dëne ts'enj;
- ku t'a dëne due halyá sì beyat tie hotié degharé
naltsí horąq t'a yati ɂedırı ląt'ę ɂasi hogħedí għaré¹
chu hołé hadé;
- ku ɂejə nqneħożá chu nih bani ɂedırı ląt'e ɂasi
għaq yati dé hotié degharé Canada huto ɂela
duné nqne t'ahodí sì hotié dëne ha hok'enadé sì.

Ku honesí ɂedırı PVCI t'a dałtsí sì ɂedırı heł sì:

- **t'a "dëne dué halyá" sì ha hok'anetá** t'a yati
nedhe bet'a ɂasi seħożaq chu t'a yati ɂedırı
gharé hogħodí neħażżeñ li neba;
- **nadanetá** t'a dëne dué halyá sì bebasí t'a yati

hulgı sı bet'a yatı godhé hołé huto to ɻası nezü
chu ɻası hodoret'lı hijá ts'en tth'u;

- **ku t'a tsąmba za dëne ts'edı hodoghëlnı,**
zëdirı tsąmba k'ı dëne ts'edı chu dëne ha ɻası
ghët'el ha hoɻası bet'a ɻası henederí hu dëne
ts'edı hu t'ok'e losı dëne nadé Canada nask'athe
zëyi chu yası tth'ı dëne t'q due halyá sı ts'eranlı
ha tsąmba thëzq k'eralnı sı;
- **ku dëne hel tth'ı yatı hezalı honí zëlk'ech'a**
ghaq ku t'q dëne due halyá hel t'q'u dëne ɻası
dałtsí dałlı hel;
- **honesí nihts'en k'olde hel zëghadalaná** zeyi
t'a dëne hel t'a yatı godhe dałlı hulgı sı ghag hotie
honırlınlı nıdék dąnıdhęń ɻá nuhets'eranlı; chu
- **dëne hel dayalı hoket'lı a** dëne zëlk'ech'a heł
yatı chu ɻası godhe dé ghag.

Ku ɻału zëdirı PCVI ghag honırısnı nıdhęń dé ɻejä
hots'en dułtsí la nanıhlé **1-866-544-1007** hutó ɻejä
tsątsąne beni hulgı k'e nanıjtá la ɻejä **justice.gc.ca/**
eng/cj-jp/victims-victimes/index.html.

Ku Canada nask'athé ha dëne bet'l'esí nayatí Federal Ombudsman hulyé t'q dëne ts'eranlı ha nadé

Ku zëdiri dëne zejä zëghadalana Federal Ombudsman dëne due halyá dé xa nadarelyá sì (OFOVC) hulyé tthené ts'en nadarelyá sì nih ts'en k'oldé ɣask'athe ts'en, ku bela hadé nihts'en k'oldé t'a dałtsı hozası hodoghëlnı zëdiri dëne due halyá ha. Ku t'a k'oldere nedhe dëne siyanlıtı dëne Minister Justice ha heł, ku zëdiri OFOVC hots'lı dëne, nuhets'eranlı ha nadé sì zëdire ląt'é ɣasie heł:

- dëne hel dayałtı t'a zëlk'ech'a nihts'en k'olde bets'lı ɣası hulı sì ghą chu t'a dëne ts'edí ha;
- ku dëne ɣası ghą yałtı horelħ de tth'ı ha nadarelyá zëlk'ech'a nihts'en k'oldé ba chu t'a yatı hulı dałlı ghą;
- ku dëne t'q due halyá sì ts'eranı t'q't'u bets'edí walı sì ha t'ok'e naradé chu province nare t'q't'u sughua beł hożą ha;
- Hotthe ɣası nodħi ts'en tth'u ɣası kadanetá t'a za t'q dëne due halyá sì bets'edí walı sì ha; chu
- Yati dałtsı nihts'en k'oldé bets'en federal t'q't'u sughua ɣası godhé hołé ha t'q dëne dué halyá sì ba.

Ku zału zədiri begħaq yati honiżżeñi horlīlh de zejä tsätsäne beni hul k'e OFOVC bets'lı k'e nanu ta la www.victimsfirst.gc.ca, zeyi huto zejä bets'en dūt'is la email k'e victimsfirst@ombudsman.gc.ca, huto zejä bets'en dūtsi la **613-954-1651**, nanihilé **1-866-481-8429** huto darlħedh horlīlh de **1-877-644-8385** (TTY) huto fax za żeriħt'is horlīlh de **613-941-3498** hots'en hanelha ha neba hożas.

**Ku zëdlat'u yati neħħesi ha
neba hożaq za t'a yati neħħesi
ha due hanilyá nħdhēn dé
niħħts'en k'olde federal hots'lı
bets'en?**

Ku zədiri dene CVBR hots'lı haradı hu zədiri dene t'aq niħħts'en k'olde ha zəghadalana chu honesi dene zeyer honare dene ts'eraní hożaq due hanilyá dé, neba hożas nets'eranħile nħdhēn de.

Ku zeyi dene nets'eranilé nħdhēn dé neba hożas begħaq yaneħti ha CVBR betl'es CSC, PBC huto dene naħħesi dene huto RCMP, huto dene t'l'ule dąḍel hodogħejni Canadian Border Agency (CBSA), huto Canada basi betl'es dene hodogħejni Public Safety

(PS) hulyé huto t'a dëne sijanlıtí dëne ha k'olde Justice Canada (JUS) hulye k'i horelyü begħaq yati hustsí nħdhen dé neba hożasí dëne ghaq nayaħħi dëne nedhe federal prosecutor huto yeba żegħadhalana huto żediri dëne Public Prosecution hots'lı (PPSC) Canada hots'lı nħdhen de neba hożasí begħaq yati neħħi daħla haniflyá nħdhen de. Ku niħħi' en k'olde ha dëne nadarelyá k'i hotie dëne ts'eraní hożaq zeriħtli's nedhe zá, ku neyatié ditth'agh hożaq zeyi ghare yati godhe daħtsi għonni za t'qat'u sugħau rasu daħtsi ha, ku neyatié t'orħidher de neħħi koradí tħbi hożaq.

Ku żediri ghaq yati hustsí nħdhen dé żediri hobests'en CVBR, CSD, RCMP, PS, JUS hoto PPSC ts'en zejja tsatsanu beni hul k'e nuħħi la zejja: **justice.gc.ca/eng/cj-jp/victims-victimes/rights-droits/complaint-plainte.html**. Ku żediri bets'en begħaq yati hustsí nħdhen dé CVBR begħaq CBSA beł, zejja nuħħi la, tsatsanu beni hul k'e complement, comments chu complaints yati wasstsí nħdhen dé tsatsanu beni hul k'é: **cbsa-asfc.gc.ca/contact-com-eng.html**.